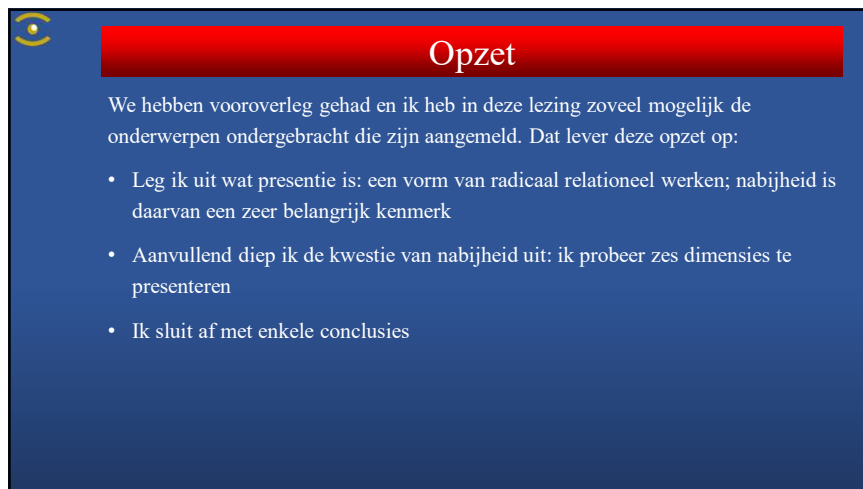

1

2

3

4

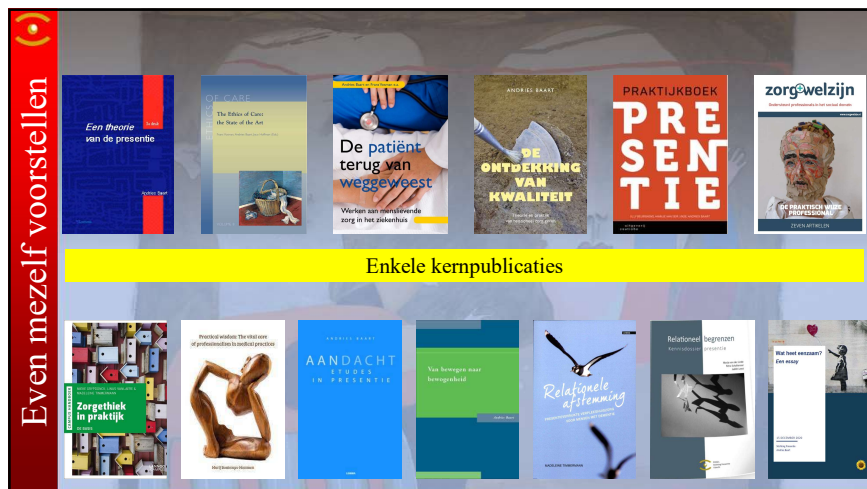

5

- Wie ik ben
- Hoe ik onderzoek doe en tot presentie ben gekomen

- Langdurig onderdompelen in integrale praktijken ter plekke tijdens de uitvoering → volgend zijn
- radicaal open observeren wat men doet, wat lukt en wat gewaardeerd wordt → adequaat beeld ontwikkelen
- pogen naar zijn eigen logica te waarderen → welk goed wordt om welke redenen nagestreefd?
- theoretisch op begrip brengen → kan de gevonden werkwijze begrepen en verklaard worden?

6

7

- Wie ik ben
- Hoe ik onderzoek doe en tot presentie ben gekomen
- De presentiebenadering is dus gevonden in de praktijk, bij excellente werkers, ik ben slechts de *geestelijk vader* van de presentietheorie.

Laten we eens kijken naar de kenmerken van die relationele werkwijze.

8

Wat is presentie?

1 Menslievend	Streven naar afstandelijkheid.
2 Relatieeel	Streven naar de rigoureuze vereenvoudiging.
3 Aansluitend en afstemmend	Streven naar de professionele handelingslogica.
4 Effectieve bekommernis	Streven naar repareren als kernopdracht.
5 Ruimte geven	Streven naar gehoorzaamheid aan bewezen algemeenheden.
6 Erkennend en bevestigen	Streven naar depolitisering van hulp en steun.
7 Uithouden	Streven naar rechtvaardiging door succes.

Presentie biedt **tegenwicht** aan bepaalde tendensen in zorg en welzijn – praktisch, theoretisch, moreel

13

Welkom bij Stichting Presentie

kennisinstituut voor relationele zorg
Cursussen | Maatwerk in praktijken | Onderzoek

**Meer weten?
Artikelen, video's
ophalen? Je laten
scholen? Op de
hoogte blijven?**

**Surf naar:
www.presentie.nl**

- Wat is presentie?
- Actueel
- Aanbod op maat
- Opleidingen
- Agenda
- Kennisbank
- Onderzoek
- Contact

14

15

Presentie: slotopmerking

Presentie geschiedt op alle niveaus van de organisatie en in alle domeinen van het werk → de horizontale en verticale verbreding (*volgende dia*)

16

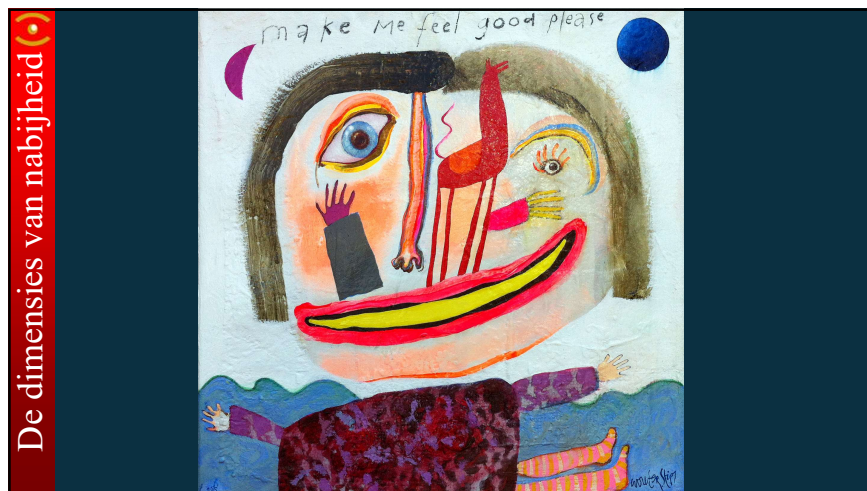

21

22

23

De SPV-box: dimensies van nabijheid

SPV is (voor mij) absoluut de vaandeldrager van nabijheid in psychiatrische zorg: het is zijn aard, roeping en opdracht

Nabijheid		
1 Praktische redenen	Waarom?	2 Politieke inkadering
3 Praktische uitvoering	Hoe?	4 Beleidsmatige inkadering
5 Praktische voorwaarden	Wanneer?	6 Legitimeitskader

24

De SPV-box: dimensies van nabijheid

1 Praktische wenselijkheid van nabijheid

- 1 Om opportunistische redenen
- 2 Vanwege het zorgsysteem
- 3 Vanwege de patiënt zelf
- 4 Vanwege noodzakelijke emergentie
- 5 Vanwege efficiëntie

Mijden hospitalisering
Contextualiseren klachten
Omkijken naar patiënt
Leren wat goed is om te doen
Voorkomen mismatches

De SPV-box: dimensies van nabijheid

2 Politieke overwegingen voor nabijheid

- 1 Scherp houden van discourskritiek
- 2 Streven naar alledaagsheid
- 3 Kwartier maken
- 4 Streven naar inclusie
- 5 Pedagogische taak

Corrigeren beelden in beleid
Leren om je weg te vinden in strakke ordeningen
Ruimte vinden voor anders-zijn
Uitvallers niet aan hun lot overlaten
Helpen begrijpen wat kan en niet kan

25

26

De dimensies 3 en 4

De SPV-box: dimensies van nabijheid

3 Praktische invulling van nabijheid

- 1 Trouw vergezellen
- 2 Leefwereldgericht werken
- 3 Aansluiten en afstemmen
- 4 Respons geven op opgaven
- 5 Gewoon doen

Nabij blijven waar weinig tot geen uitzicht is
Zijn in en refereren aan leefwereld patiënt
Zelf inschikken en zo aansluiten en jezelf afstemmen
Goed reageren op waarmee de patiënt worstelt
Nabijheid zoeken in de omgang en 'vervreemding' mijden

27

28

De SPV-box: dimensies van nabijheid

4 De lastige ontplooiing van nabijheid

1 Ongeorganiseerde voortgang	<i>De nabije professional kan adequaat improviseren in chaos</i>
2 Onbeschermde voortgang	<i>De nabije professional kan de situatie snappen en risico's inschatten</i>
3 Reflectieve voortgang	<i>De nabije professional legt een hoog reflectievermogen aan de dag</i>
4 Emergente voortgang	<i>De nabije professional leert in het proces begrijpen hoe het verder kan / moet</i>
5 Grenzen bewaken	<i>De nabije professional heeft een groot vermogen om te gaan met zijn grenzen</i>

29

30

De SPV-box: dimensies van nabijheid

5 Praktische voorwaarden van nabijheid

1 Zelfinzicht hebben	<i>De nabije professional kan zichzelf als instrument hanteren</i>
2 Finaliteit kennen	<i>De nabije professional begrijpt en respecteert waar zijn vak om draait</i>
3 Belangstellend zijn	<i>De nabije professional heeft een open belangstelling</i>
4 Reflecteren met team	<i>Nabijheid veronderstelt met collega's je blinde vlekken te boven komen</i>
5 Vaardig zijn	<i>Nabijheid vraagt erom het 'doodgewone' in te oefenen tot je het professioneel kunt</i>

31

De SPV-box: dimensies van nabijheid

6 De rechtvaardiging van nabijheid

1 Nabijheid en misleiding	<i>Nabijheid kijkt dus naar maatschappelijke oorzaken</i>
2 Nabijheid en afwijkende professionaliteit	<i>Nabijheid vergt een andersoortige professionaliteit</i>
3 Nabijheid en het relationele zelf	<i>Nabijheid vraagt om de relationele uitwerking van bijv. autonomie</i>
4 Nabijheid en plannen	<i>Nabijheid slaagt als je verstandig kunt doormodderen</i>
5 Nabije responsiviteit legitimeren	<i>Nabijheid is uit te leggen in narratieve verantwoording</i>

32

33

De SPV-box: dimensies van nabijheid	Nabijheid	
	1 Praktische redenen	2 Politieke inkadering
	- Om opportunistische redenen - Vanwege het zorgsysteem - Vanwege de patiënt zelf - Vanwege noodzakelijke urgentie - Vanwege efficiëntie	- Scherp houden van discourskritiek - Streven naar alledaagsheid - Kwartier maken - Streven naar inclusie - Pedagogische taak
	3 Praktische uitvoering	4 Beleidsmatige inkadering
	- Trouw vergezellen - Leefwereldgericht werken - Aansluiten en afstemmen - Respons geven op opgaven - Gewoon doen	- Ongeorganiseerde voortgang - Onbeschermde voortgang - Reflectieve voortgang - Emergente voortgang - Grenzen bewaken
	5 Praktische voorwaarden	6 Legitimeitskader
	- Zelfinzicht hebben - Finaliteit kennen - Belangstellend zijn - Reflecteren met team - Vaardig zijn	- Nabijheid en misleiding - Nabijheid en afwijkende professionaliteit - Nabijheid en het relationele zelf - Nabijheid en plannen - Nabije responsiviteit legitimeren

34

35

1. Er is een goed ontwikkelde relationele en menslievende manier van je om elkaar bekommeren: presentie.
2. Presentie is horizontaal & verticaal ontwikkeld en heeft een politiek ethische grondslag.
3. Nabijheid is het trefwoord dat presentie en SPV delen.
4. Ik noemde zes dimensies op het stramen van waarom zou je het willen, hoe ben je nabij en wanneer doe je het goed? Deze drie vragen werden telkens tweemaal beantwoord: praktisch en meer theoretisch of principieel.
5. De conclusie luidt dat deze zes dimensies SPV aanmoedigen ze te praktiseren en daarbij zijn politieke betekenis ten volle uit te dragen: wie nabij is heeft goede redenen terug te praten tegen politiek, beleid, opleiding en systeem.

36

37

38